

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Opleiding tot leraar basisonderwijs
voltijd en deeltijd

De Haagse Hogeschool

De kracht van
kennis.

BEOORDELINGSRAPPORT

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Opleiding tot leraar basisonderwijs
voltijd en deeltijd

De Haagse Hogeschool

CROHO
ISAT: 34808
Brin : 27UM

Hobéon Certificering

Datum

19 juli 2021

Auditpanel

De heer R.B. van der Herberg

De heer J.A. Diepenhorst

De heer R.C.M. Elgershuizen

Mevr. L.W. Ringia

Secretaris

Dhr. R. van Krieken

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	2
3.	INLEIDING	4
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	6
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	14
6.	AANBEVELINGEN	15
BIJLAGE I	Scoretabel	16
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	17
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	20
BIJLAGE IV	Panelsamenstelling	21

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	De Haagse Hogeschool (brin: 27UM)
status instelling	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Positief onder voorwaarden datum: 10-06-2020
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	B Opleiding tot leraar basisonderwijs
registratienummer croho	CROHO: 34808
domein/sector croho	Onderwijs
oriëntatie opleiding	hbo
niveau opleiding	Bachelor
graad en titel	Bachelor of Education
aantal studiepunten	240 EC
afstudeerrichtingen	Geen
locatie	Den Haag
varianten	Voltijd Deeltijd (uitgefaseerd vanaf 2021-2022)
joint programme	Niet van toepassing
onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	25 maart 2021

2. SAMENVATTING

De pabo leidt startbekwame leraren basisonderwijs op die bevoegd zijn om les te geven aan leeftijdsgroepen van 4-12 jaar. De pabo maakt deel uit van de faculteit Sociaal Werk & Educatie.

Onderwerp 1. Beoogde leerresultaten

Oordeel: voldoet

Het panel concludeert dat de beoogde leerresultaten voldoen aan alle landelijke bekwaamheidseisen voor leraren basisonderwijs. De beoogde leerresultaten zijn van voldoende niveau en sluiten aan bij de behoefte van het werkveld. Het profiel van de opleiding acht het panel als passend bij de context. De opleiding is voornemens om de uniciteit van de opleiding verder vorm te geven. Het panel onderschrijft deze ontwikkeling en beveelt de opleiding aan om te kijken waar de pabo van de HHs zich onderscheidt van andere grootstedelijke pabo's. Onderzoek en internationalisering zijn passend uitgewerkt, aldus het panel. De samenwerking met de lectoraten is volgens het panel nog een punt van aandacht. Sinds de vorige accreditatie heeft de opleiding zich met partners uit het werkveld ontwikkeld naar een echte opleidings-school. Het panel complimenteert de opleiding met deze ontwikkeling. De opleidingsschool is robuust vormgegeven en er is sprake van een gezamenlijke ambitie om leraren op te leiden.

Het panel komt tot de conclusie dat de opleiding voldoet aan de basiskwaliteit en oordeelt dat de opleiding 'voldoet' aan standaard 1.

Onderwerp 2. Onderwijsleeromgeving

Oordeel: voldoet

Het panel stelt vast dat de pabo de beoogde leerresultaten op een adequate wijze in een passend en toereikend programma vertaalt. De inhoud van het programma geeft studenten de mogelijkheid om te kunnen voldoen aan alle vakinhoudelijke bekwaamheidseisen, aldus het panel. De ontwikkeling naar thematisch en integraal onderwijs vindt het panel zeer positief. Het panel concludeert dat het programma 'samen opleiden' met elkaar zijn geïntegreerd. Studenten zijn zeer tevreden over het programma. Met name het met elkaar werken en leren in verschillende kernteams komt als sterk punt terug, zo constateert het panel. Het panel ziet dat onderzoek en internationalisering op adequate wijze vertaald zijn in onderdelen van het programma. Het panel beveelt de opleiding aan om borgende maatregelen te treffen zodat elke student ervaring opdoet op een cultureel diverse stageschool. De opleiding onderneemt toereikende activiteiten voor de studiekeuze en instroom van de studenten. De lage instroom is een zorgpunt volgens het panel. De opleiding onderneemt al verschillende acties om de instroom te verhogen. Het panel concludeert dat het docententeam zowel kwalitatief als kwantitatief toereikend is om het programma tot uitvoering te brengen. De ontwikkeling naar resultaatverantwoordelijke teams ziet het panel als positief. Studenten zijn zeer tevreden over de kwaliteit van het docententeam. Uit de gesprekken blijkt dat er voldoende voorzieningen zijn voor studenten omtrent de studiebegeleiding, informatievoorziening en onderwijsevaluatie. Het panel complimenteert de opleiding met de voorzieningen die de opleiding treft om in tijden van afstandsonderwijs (coronavirus) de binding met studenten te behouden.

Het panel concludeert dat het programma en de leeromgeving het mogelijk maken voor studenten om de beoogde leerresultaten te behalen. Hiermee voldoet de opleiding aan de basiskwaliteit voor standaard 2.

Onderwerp 3. Toetsing

Oordeel: voldoet

Het panel stelt vast dat het systeem van toetsen en beoordelen adequaat is vormgegeven. Het panel is tevreden over de uitgangspunten van het systeem en de wijze waarop de toetsing in de praktijk plaatsvindt. Voldoende variatie in toetsvormen is aanwezig. De bekeken toetsen en beoordelingsformulieren waren van een passend niveau, betrouwbaar en valide. Studenten spreken hun tevredenheid uit over de wijze van toetsing en beoordelen. Het panel vindt dat het nieuwe afstudeerprogramma zorgvuldig is vormgegeven. De opdrachten stellen de opleiding in staat om te beoordelen of de student daadwerkelijk een startbekwame leraar is. Op basis van de documentatie en de gesprekken tijdens de visitatie is het panel tot de conclusie gekomen dat zowel de examencommissie als de toetscommissie de kwaliteit van toetsing en examinering borgen. Het panel adviseert de opleiding om te onderzoeken of door het beter inzetten van toetsing het rendement verhoogd kan worden.

Het panel concludeert op basis van bovenstaande argumenten dat de opleiding voldoet aan de basiskwaliteit voor standaard 3.

Onderwerp 4. Gerealiseerde leerresultaten

Oordeel: voldoet

Het panel is op basis van 21 eindwerken met de bijbehorende beoordelingsformulieren tot de conclusie gekomen dat de studenten het beoogde eindniveau realiseren. Studenten ontwikkelen zich tot startbekwame leraar. Het werkveld en alumni zijn tevreden over de kwaliteit van de opleiding. Het panel adviseert de opleiding om te kijken op welke wijze studenten die tijdens hun studie een baan aangeboden krijgen op een passende manier hun studie kunnen afmaken.

Het panel concludeert dat de opleiding voldoet aan basiskwaliteit voor standaard 4. En komt daarmee tot het oordeel 'voldoet' voor deze standaard.

Algemene conclusie:

Het panel is positief over de bacheloropleiding 'opleiding tot leraar basisonderwijs' van de Haagse Hogeschool. Het is onder de indruk over de ontwikkeling die studenten binnen het construct van een opleidingsschool doormaken van student naar een betrokken lerarenopleider. Studenten waarderen de persoonlijke en betrokken houding van het docententeam. Studenten worden opgeleid tot startbekwame leraren voor het basisonderwijs. De ontwikkeling naar thematisch en integraal onderwijs en toetsing acht het panel als zeer waardevol.

Op basis van de beslisregels van het beoordelingskader van de NVAO komt het panel tot de conclusie dat de bacheloropleiding 'opleiding tot leraar basisonderwijs' van de Haagse Hogeschool voldoet aan de basiskwaliteit. Het panel adviseert de NVAO de accreditatie van de opleiding te continueren.

3. INLEIDING

Voor u ligt het rapport van de beperkte opleidingsbeoordeling van de bacheloropleiding 'Opleiding tot leraar basisonderwijs' (hierna: pabo) van De Haagse Hogeschool (hierna: HHS). Deze opleidingsbeoordeling vond plaats in een cluster van opleidingsbeoordelingen. De opleiding maakt deel uit van het visitatiecluster 'HBO Pabo zuidwest'.

Het auditpanel, bestaande uit onafhankelijke deskundigen (zie bijlage IV voor een toelichting), gebruikte voor de beoordeling het beoordelingskader uit september 2018 van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO).¹

Dit rapport behandelt achtereenvolgens de bevindingen, overwegingen en conclusies van het auditpanel ten aanzien van de NVAO-kwaliteitsstandaarden 'beoogde leerresultaten', 'onderwijsleeromgeving', 'toetsing' en 'gerealiseerde leerresultaten'.

Karakteristiek van de opleiding

De pabo van de HHS leidt studenten op tot een startbekwame leraar basisonderwijs. Vanaf 2017 doet de pabo dit samen met vijf convenantpartners in de Opleidingsschool Zuidwest-Holland. Hierdoor wordt 40% van het curriculum aangeboden in de beroepspraktijk. Het curriculum van de pabo is in 2018 vernieuwd en wordt nu volledig uitgevoerd.

De pabo maakt deel uit van de faculteit Sociaal Werk & Educatie. Deze faculteit wordt gevormd door drie opleidingen en vier verschillende lectoraten. De opleiding heeft een voltijd, deeltijd en een variant voor zijinstromers. In deze beoordeling worden alleen de voltijdvariant en de uitfaserende deeltijdvariant meegenomen. De deeltijdvariant is onderdeel van de pilot 'leeruitkomsten' voor het flexibiliseren van opleidingen in het hoger onderwijs. Deze pilot is in 2020 gevisiteerd met een positieve beoordeling.

Ontwikkelingen sinds de vorige accreditatie

De opleiding heeft vanaf de vorige opleidingsbeoordeling in 2017 de volgende verbeterpunten ingezet:

- Aansturing en begeleiding afstudeeronderzoek
- Versteven van de onderzoekslijn
- Uitwerken studieloopbaanbegeleiding
- Tussentijds monitoren van de kwaliteit van het eindniveau
- Aanscherpen opleidingsprofiel
- Oprichting en accreditatie van de Opleidingsschool Zuid-West Holland
- Ontwikkeling en uitrol nieuwe curriculum
- Afstuderen met beroepsproducten
- Verbeteren taal- en rekenonderwijs

Ontwikkelingen in opleiding gedurende corona (!)

Het panel heeft in het bijzonder gekeken naar de ontwikkelingen in de opleiding in relatie tot het Coronavirus. Het panel is nagegaan welke maatregelen de opleiding gedurende deze coronacrisis heeft genomen om het onderwijs te kunnen blijven aanbieden. Het panel sprak hierover met vertegenwoordigers van de opleiding en zocht ernaar in de geleverde documenten.

Het panel komt tot de conclusie dat opleiding voldoende inspanningen treft om de kwaliteit van het onderwijs te kunnen borgen. De colleges en de begeleiding vinden nu (grotendeels) plaats op afstand. Studenten en docenten zijn overgeschakeld op online-onderwijs.

¹ Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Beperkte of Uitgebreide opleidingsbeoordeling, Nederlands-Vlaamse Accreditatie organisatie d.d. september 2018.

Studenten spreken daarover hun waardering uit. In deze situatie is het voor studenten nog steeds mogelijk om in de beroepspraktijk aan de slag te gaan en leerervaringen op te doen in de opleidingsscholen. Het werken met kernteams vergroot de betrokkenheid van studenten in het afstandsonderwijs.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving.

Bevindingen

De pabo leidt startbekwame leraren basisonderwijs op die bevoegd zijn om les te geven aan leeftijdsgroepen van 4-12 jaar. De deeltijdvariant van de pabo faseert uit per 2020-2021 en wordt omgezet in de flexibele deeltijdvariant. Deze flexibele variant valt buiten de scope van deze beoordeling.

Beoogde leerresultaten

De opleiding heeft de beoogde leerresultaten vastgelegd in de onderwijs- en examenregeling. De beoogde leerresultaten zijn geactualiseerd in 2018. De nieuwe kennisbasis en het profiel zijn vanaf 2020-2021 volledig uitgerold. De beoogde leerresultaten volgen de landelijke bekwaamheidseisen voor opleidingen tot leraar basisonderwijs. Het panel constateert dat de beoogde leerresultaten van voldoende niveau zijn en voldoen aan alle wettelijke eisen. Het profiel sluit aan op de behoefte van het werkveld. Het profiel geldt zowel voor de voltijd als de deeltijdvariant.

Profilering

Het panel constateert dat de opleiding zich profileert op drie thema's van de HHs: wereldburgerschap, internationalisering en netwerkorganisatie. Dit krijgt vorm door aandacht voor het lesgeven in de grootstedelijke context, interculturele vaardigheden en een brede pedagogische-didactische basis. De opleiding besteedt aandacht aan differentiëren tussen leerlingen en het didactisch repertoire. Deze onderwerpen ziet het panel voldoende terug in de beoogde leerresultaten en het onderwijsprogramma. Uit de gesprekken maakt het panel op dat de opleiding zelf nog zoekende is naar het onderscheidende element van de opleiding. Dat zoekproces vindt het panel van groot belang. Het panel adviseert om te kijken welke elementen de pabo van de HHs zich onderscheidt van andere grootstedelijke pabo's.

Onderzoek en internationalisering

Studenten leren om een kritische en onderzoekende houding aan te nemen bij het uitoefenen van het aankomende beroep. Het panel stelt vast dat de visie op onderzoek gericht is op het doen van onderwijskundig onderzoek. De nieuwe vorm van afstuderen (zie standaard 3 en 4) sluit aan bij de visie op onderzoek. Uit de gesprekken blijkt dat de HHs beschikt over relevante lectoraten. Nog niet overal is het zichtbaar wat de precieze samenwerking is tussen de opleiding en het lectoraat. Het panel adviseert de HHs en de opleiding om de lectoraten dichterbij het onderwijs te brengen. Er zijn namelijk een aantal lectoraten zoals 'Inclusive Education' of 'Wereldburgerschap' die nauw aansluiten bij de profilering van de pabo. Verbindingen met het onderzoek van studenten in het construct van samen opleiden acht het panel ook relevant.

De visie op internationalisering heeft tot doel studenten te leren om les te geven aan een cultureel diverse leerlingpopulatie. Elke student heeft de kans om in de opleiding ervaringen op te doen in het buitenland. De uitgangspunten van internationalisering vindt het panel passend bij de opleiding. Het docententeam is de afgelopen jaren meer divers geworden en sluit daarmee ook beter aan op de visie op internationalisering.

Werkveld en samen opleiden

De pabo heeft sinds 2017 met vijf besturen uit het primair onderwijs een overeenkomst over het opleiden van leraren in de beroepspraktijk. In de Opleidingsschool Zuid-West Holland werkt de pabo samen met de scholen om studenten 40% van de tijd te laten leren in de beroepspraktijk. De opleidingsschool is in voorjaar 2021 geaccrediteerd door de NVAO. Het panel constateert dat de ambities en de doelstellingen van de opleidingsschool duidelijk zijn vastgelegd en worden gedragen door werkveld en opleiding. Op basis van de gesprekken constateert het panel dat de stakeholders vanuit hun eigen rol werken aan het opleiden van de studenten. Het panel complimenteert de opleiding met de ontwikkelingen in het 'samen opleiden'. De stappen die gezet zijn, zijn bemoedigend en bieden een goede basis voor verdere ontwikkelingen, aldus het panel. Het panel sprak in het kader van 'samen opleiden' ook over de inductieperiode van startende leraren en op welke wijze de opleidingsschool hier vorm aan geeft.

Uit de gesprekken blijkt dat de opleiding bezig is om naast het 'samen opleiden' een werkveldcommissie op te zetten. Het panel geeft als advies mee om goed in kaart te brengen wat deze werkveldcommissie toevoegt naast het construct 'samen opleiden'.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoet

Het panel concludeert dat de beoogde leerresultaten voldoen aan alle landelijke bekwaamheids-eisen voor leraren basisonderwijs. De beoogde leerresultaten zijn van voldoende niveau en sluiten aan bij de behoefte van het werkveld. Het profiel van de opleiding acht het panel als passend bij de context. De opleiding is voornemens om de uniciteit van de opleiding verder vorm te geven. Het panel onderschrijft deze ontwikkeling en beveelt de opleiding aan om te kijken waar de pabo van de HHs zich onderscheidt van andere grootstedelijke pabo's. Onderzoek en internationalisering zijn passend uitgewerkt, aldus het panel. De samenwerking met de lectoraten is volgens het panel nog een punt van aandacht. Sinds de vorige accreditatie heeft de opleiding zich met partners uit het werkveld ontwikkeld naar een echte opleidings-school. Het panel complimenteert de opleiding met deze ontwikkeling. De opleidingsschool is robuust vormgegeven en er is sprake van een gezamenlijke ambitie om leraren op te leiden.

Het panel komt tot de conclusie dat de opleiding voldoet aan de basiskwaliteit en oordeelt dat de opleiding 'voldoet' aan standaard 1.

4.2. Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Hierbij wordt rekening gehouden met de diversiteit van de toegelaten studenten. De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen en geven begeleiding. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*).

Indien het onderwijs in een andere taal dan het Nederlands wordt verzorgd, motiveert de opleiding deze keuze. Dit geldt ook indien de opleiding een anderstalige opleidingsnaam hanteert. Docenten beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren. Voorzieningen worden niet beoordeeld, tenzij deze specifiek voor de betreffende opleiding zijn getroffen.

Bevindingen

Programma

Het panel stelt vast dat de pabo de beoogde leerresultaten op een adequate wijze in een passend en toereikend programma vertaalt. De inhoud van het programma geeft studenten de mogelijkheid om te kunnen voldoen aan alle vakinhoudelijke bekwaamheidseisen, aldus het panel.

De pabo biedt in jaar 1, jaar 2 en jaar 3 thematisch integraal onderwijs aan. Het panel vindt dit een passende uitwerking die zorgt voor voldoende tempo en afwisseling voor studenten. Studenten krijgen kennis en vaardigheden integraal aangeboden. Voorbeelden van thema's zijn 'taalontwikkeling' of 'leren & innoveren'. In de eerste twee jaar worden studenten voorbereid op de landelijke kennistoetsen van de verschillende vakgebieden. In het derde jaar hebben studenten de ruimte om zich te specialiseren in het jonge of oude kind. Het vierde jaar staat in het teken van de eindstage en het afstuderen. Het programma heeft verschillende leerlijnen om de inhoud en integraliteit te borgen, zo constateert het panel.

Het panel ziet dat het vormgeven van 'samen opleiden' voldoende stevig in elkaar zit. Er zijn binnen de opleidingsschool duidelijke afspraken over het vormgeven van het onderwijs en de begeleiding van studenten. De opleiders in de scholen zijn op de hoogte van het curriculum van de pabo en dragen ook zelf bij aan de thema's. In de eerste drie jaar leren studenten en begeleiders in verschillende kernteams op de scholen van en met elkaar. Het werken in kernteams vindt het panel een positieve ontwikkeling. Uit de gesprekken blijkt dat studenten deze opzet ook zeer waarderen.

Studenten zijn positief over het curriculum. Het curriculum is studeerbaar en speelt in op actualiteiten in het vakgebied. De omschakeling naar volledig online onderwijs tijdens de coronacrisis is naar tevredenheid verlopen. Studenten noemen nieuwe innovatieve opdrachten die de opleiding inzet.

Onderzoek en internationalisering

Studenten leren stapsgewijs hun onderzoeksvaardigheden te ontwikkelen. Uit de gesprekken blijkt dat ze het onderzoek inzetten in de stageschool om de beroepspraktijk te verbeteren. De betrokkenen vanuit de opleidingsschool waarmee het panel sprak geven aan dat ze dit onderzoek gebruiken om de stageschool te verbeteren. Dit vindt het panel een positief gegeven. Tijdens de audit heeft het panel met betrokkenen gesproken over "eigenaarschap" van de onderzoeken, die van de studenten, die van het lectoraat en de docenten en de dwarsverbanden daartussen. Het panel adviseert de opleiding dit gesprek voort te zetten.

Internationalisering komt op verschillende manieren terug, zo constateert het panel. Studenten kunnen kiezen om een minor te doen in het buitenland of door 'internationalisation@home'. Beide vormen zijn volgens het panel toereikend. Tijdens de gesprekken kwam de vraag naar voren of elke student wel in voldoende mate in aanraking komt met een multiculturele leerlingpopulatie om zo voldoende interculturele vaardigheden op te doen. De pabo houdt rekening met dit punt in het toewijzen van stagescholen. Het panel constateert dat studenten meerdere keren in minder diverse stagescholen terecht kunnen komen. In reactie hierop adviseert het panel om borgende maatregelen op dit punt te nemen.

Het panel constateert dat onderzoek en internationalisering op een adequate wijze terugkomen in het curriculum.

Instream

De opleiding hanteert de wettelijke instroomeisen. De afgelopen jaren heeft de opleiding op verschillende punten de selectieprocedure en de informatievoorzieningen naar nieuwe studenten toe verbeterd. Zoals de mogelijkheid voor proefstuderen en de open dag. Studenten waarderen de persoonlijke aanpak in de studiekeuze. Dit vindt het panel een positieve ontwikkeling.

Het panel sprak met de opleiding over de daling van de instroomcijfers en ziet dit als een zorgpunt. De opleiding heeft dit punt zelf al scherp op het netvlies en onderneemt verschillende acties om de instroom te verhogen. Onder andere door te onderzoeken wat het unieke profiel is van de pabo in relatie tot andere grootstedelijke pabo's. Het panel vindt dit een goede stap en beveelt aan om dit met urgentie op te pakken en kritisch te blijven monitoren.

De instroom van de deeltijd, evenals de zijinstroom, vindt plaats binnen de flexibele deeltijdvariant van de pabo. Het panel constateert dat de instroom van de voltijd een steeds kleiner aandeel betreft van de totale instroom van de pabo.

Personeel

Het docententeam bestaat uit een groep bevlogen en betrokken docenten. De docent-student ratio is 1:23. Het overgrote deel van de docenten is in bezit van een masterdiploma. Daarnaast zijn docenten voldoende bekwaam op het gebied van didactiek, pedagogiek en toetsen. Docenten meldden dat ze voldoende mogelijkheden hebben om zich te professionaliseren. Studenten zijn zeer enthousiast over hun docenten. Ze waarderen met name de persoonlijke aanpak en betrokkenheid van de docenten.

Het team zit in de ontwikkeling naar zogenoemde resultaatverantwoordelijke teams. Uit de gesprekken blijkt dat docenten in meerdere mate zelf verantwoordelijk zijn voor onderdelen van het curriculum. Het panel vindt dit een bemoedigende ontwikkeling en geeft het advies mee om te goed monitoren wat dit voor gevolg heeft voor de kwaliteit van het onderwijs en de werkdruk.

Het panel concludeert dat het docententeam zowel kwalitatief als kwantitatief toereikend is om het programma tot uitvoering te brengen.

Studiebegeleiding

De begeleiding van studenten is goed vormgegeven, zo constateert het panel. De opleiding heeft duidelijke afspraken gemaakt over het begeleiden van studenten in de opleidingsschool. Zo zijn er werkplekbegeleiders, mentoren, schoolopleiders en instituutopleiders vanuit hun eigen rol en verantwoordelijk betrokken bij de begeleiding van de student. Ook buiten de stageschool om worden de studenten begeleid. In de gesprekken kwam naar voren dat de opleiding verschillende activiteiten onderneemt om de binding met studenten te verhogen.

Zoals een bingo of een karaoke. Studenten en docenten waarderen dit, met name om in tijd van afstandsonderwijs (coronavirus) toch met elkaar in verbinding te blijven. Het panel complimenteert de opleiding met de wijze waarop dit wordt opgepakt.

Voorzieningen

Uit de gesprekken blijkt dat de fysieke voorzieningen toereikend zijn. De pabo heeft een aparte en herkenbare plek binnen het gebouw van de HHs. Er is een 'werkplaats jeugd' waar studenten en docenten zich kunnen verdiepen in pedagogische en didactische (leer)middelen. Het panel vindt dit een zeer positieve constatering.

De opleiding heeft verschillende manieren om het onderwijs te evalueren. Zo was er bijvoorbeeld een functionerende opleidingscommissie en faculteitsraad. Het samenspel van deze gremia dekken alle wettelijke vereisten hieromtrent. Om studenten nog meer te betrekken in de coronatijd werkte de opleiding met een studentraad. Dit gaf een impuls aan het extra borgen van de kwaliteit van het onderwijs. Het panel vindt dit een positieve ontwikkeling.

Weging en oordeel

Oordeel: voldoet

Het panel stelt vast dat de pabo de beoogde leerresultaten op een adequate wijze in een passend en toereikend programma vertaalt. De inhoud van het programma geeft studenten de mogelijkheid om te kunnen voldoen aan alle vakinhoudelijke bekwaamheidseisen, aldus het panel. De ontwikkeling naar thematisch en integraal onderwijs vindt het panel zeer positief. Het panel concludeert dat het programma en 'samen opleiden' met elkaar zijn geïntegreerd. Studenten zijn zeer tevreden over het programma. Met name het met elkaar werken en leren in verschillende kernteams komt als sterk punt terug, zo constateert het panel. Het panel ziet dat onderzoek en internationalisering op adequate wijze vertaald zijn in onderdelen van het programma. Het panel beveelt de opleiding aan om borgende maatregelen te treffen zodat elke student ervaring opdoet op een cultureel diverse stageschool. De opleiding onderneemt toereikende activiteiten voor de studiekeuze en instroom van de studenten. De lage instroom is een zorgpunt volgens het panel. De opleiding onderneemt al verschillende acties om de instroom te verhogen. Het panel concludeert dat het docententeam zowel kwalitatief als kwantitatief toereikend is om het programma tot uitvoering te brengen. De ontwikkeling naar resultaatverantwoordelijke teams ziet het panel als positief. Studenten zijn zeer tevreden over de kwaliteit van het docententeam. Uit de gesprekken blijkt dat er voldoende voorzieningen zijn voor studenten omtrent de studiebegeleiding, informatievoorziening en onderwijsevaluatie. Het panel complimenteert de opleiding met de voorzieningen die de opleiding treft om in tijden van afstandsonderwijs (coronavirus) de binding met studenten te behouden.

Het panel concludeert dat het programma en de leeromgeving het mogelijk maken voor studenten om de beoogde leerresultaten te behalen. Hiermee voldoet de opleiding aan de basiskwaliteit voor standaard 2.

4.3. Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De eisen zijn helder voor de studenten. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Bevindingen

Systeem toetsen en beoordelen

In het opleidingsleerplan legt de pabo jaarlijks het toetsbeleid en -programma vast. Dit vormt het uitgangspunt voor het systeem van toetsen en beoordelen. Het panel constateert op basis van de gesprekken die het voerde en op basis van hetgeen het las in de documenten, dat het systeem van toetsen en beoordelen op orde is. Er zijn heldere en duidelijke afspraken in 'samen opleiden' gemaakt over het beoordelen van studenten in de praktijk. Het panel ziet voldoende waarborgen van kwaliteit. Een concreet voorbeeld is het aanwijzen van de schoolopleiders als examinerator, met de gebruikelijke eisen die daarbij horen.

De opleiding werkt met een gebalanceerde verdeling van summatieve en formatieve toetsen. Toetsen zijn er steeds meer op gericht om het leerproces van de student te bevorderen. Met de ontwikkeling naar thematisch en integraal onderwijs werkt de opleiding ook aan de toetsing. Dit levert ook een vermindering van de toetslast op, constateert het panel. Dit vindt het panel een goede ontwikkeling die bijdraagt aan de kwaliteit van de opleiding. Studenten zijn tevreden over de wijze waarop ze getoetst en beoordeeld worden.

Het panel bekeek een steekproef van gemaakte toetsen en beoordelingsformulieren en is tevreden over de gerealiseerde kwaliteit. De gegeven beoordelingen zijn volgens het panel adequaat en navolgbaar. Er is voldoende variatie aan toetsvormen aanwezig, aldus het panel. Het niveau van de toetsen sluit aan bij het onderwijsprogramma. De beoordelingsformulieren zijn overzichtelijk vormgegeven en de vragen zijn helder geformuleerd. Beoordelaars vullen deze adequaat in waardoor de beoordelingen navolgbaar zijn. Het panel merkt op dat de schriftelijke feedback naar de studenten nog rijker kan. Daarmee kan het student- en ontwikkelingsgerichte karakter van het afstuderen nog verder worden versterkt.

Het panel sprak met de pabo over het verbeteren van het rendement van de opleiding. Uit de gesprekken constateert het panel dat toetsing een mogelijkheid kan zijn om het rendement van de opleiding te verhogen. Het panel adviseert de pabo dan ook om deze mogelijkheid, in het licht van de transitie naar thematisch en integraal onderwijs, te onderzoeken.

Afstuderen

Vanaf 2020-2021 hanteert de opleiding een nieuw afstudeerprogramma. Het panel ziet dat dit nieuwe afstudeerprogramma aansluit bij het nieuwe curriculum en de ontwikkelingen in de beroepspraktijk. Studenten studeren af door de volgende activiteiten uit te voeren:

- Eindstage (15 EC)
- Praktijkonderzoek in de vorm van een beroepsproduct (16 EC)
- Eindgesprek (4 EC)

De opdrachten tijdens het afstuderen zijn volgens het panel relevant voor de beroepspraktijk voor de startende leraar. De opleiding hanteert in de beoordelingssystematiek het vierogen-principe. Er zijn altijd twee (onafhankelijke) examinatoren bij het afstuderen betrokken.

Borging

De pabo beschikt over een actieve examencommissie en toetscommissie. Op basis van de documenten en de gesprekken stelt het panel vast dat de examencommissie haar wettelijke taak vervult. Het samenspel tussen de examen- en toetscommissie bevordert de kwaliteit. De commissies zijn proactief betrokken bij alle ontwikkelingen en borgen met toereikende regels en richtlijnen de kwaliteit en het eindniveau. Beide commissies borgen de kwaliteit van tentaminering en examinering binnen de opleiding, zo constateert het panel.

Weging en oordeel

Oordeel: voldoet

Het panel stelt vast dat het systeem van toetsen en beoordelen adequaat is vormgegeven. Het panel is tevreden over de uitgangspunten van het systeem en de wijze waarop de toetsing in de praktijk plaatsvindt. Voldoende variatie in toetsvormen is aanwezig. De bekeken toetsen en beoordelingsformulieren waren van een passend niveau, betrouwbaar en valide. Studenten spreken hun tevredenheid uit over de wijze van toetsing en beoordelen. Het panel vindt dat het nieuwe afstudeerprogramma zorgvuldig is vormgegeven. De opdrachten stellen de opleiding in staat om te beoordelen of de student daadwerkelijk een startbekwame leraar is. Op basis van de documentatie en de gesprekken tijdens de visitatie is het panel tot de conclusie gekomen dat zowel de examencommissie als de toetscommissie de kwaliteit van toetsing en examinering borgen. Het panel adviseert de opleiding om te onderzoeken of door het beter inzetten van toetsing het rendement verhoogd kan worden.

Het panel concludeert op basis van bovenstaande argumenten dat de opleiding voldoet aan de basiskwaliteit voor standaard 3.

4.4. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Steekproef eindwerken

Het panel bekeek een gestratificeerde steekproef van 21 eindwerken. De eindwerken zijn volgens het panel van het niveau wat je van een bacheloropleiding mag verwachten. Na bestudering van de eindwerken blijkt dat de studenten zich ontwikkelen tot startbekwame docenten. De onderzoeken van de student zijn relevant voor de praktijk. Het werkveld gebruikt deze onderzoeken om de praktijk in de school verder te ontwikkelen, zo blijkt uit gesprekken. Het panel merkt op dat de schriftelijke feedback naar de studenten nog rijker kan. Dit blijkt uit de ingevulde beoordelingsformulieren. Het panel adviseert om dit mee te nemen in de verdere ontwikkeling van het afstudeerprogramma.

Functioneren in praktijk

Het werkveld en de alumni zijn zeer tevreden over de gerealiseerde kwaliteit van de pabo. Dit blijkt uit de documenten en de gesprekken met de alumni en het werkveld. In de gesprekken sprak het panel met vertegenwoordigers van de pabo en het werkveld over het lerarentekort. Het panel constateert dat de scholen studenten in hun derde of vierde jaar al een aanstelling als leraar aanbieden. De pabo geeft aan hier schriftelijke afspraken over te maken met de scholen, zodat studenten in de gelegenheid worden gesteld om hun studie af te maken. Dit vindt het panel positief, maar ziet hier nog wel een blijvend spanningsveld. Hiernaast adviseert het panel de opleiding om te kijken of deze groep studenten hun studie kan afmaken in een meer flexibelere vorm, zoals de deeltijd in de pilot flexibilisering.

Weging en Oordeel

Oordeel: voldoet

Het panel is op basis van 21 eindwerken met de bijbehorende beoordelingsformulieren tot de conclusie gekomen dat de studenten het beoogde eindniveau realiseren. Studenten ontwikkelen zich tot startbekwame leraar. Het werkveld en alumni zijn tevreden over de kwaliteit van de opleiding. Het panel adviseert de opleiding om te kijken op welke wijze studenten die tijdens hun studie een baan aangeboden krijgen op een passende manier hun studie kunnen afmaken.

Het panel concludeert dat de opleiding voldoet aan basiskwaliteit voor standaard 4. En komt daarmee tot het oordeel 'voldoet' voor deze standaard.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het panel is positief over de bacheloropleiding 'opleiding tot leraar basisonderwijs' van de Haagse Hogeschool. Het is onder de indruk over de ontwikkeling die studenten binnen het construct van een opleidingsschool doormaken van student naar een betrokken lerarenopleider. Studenten waarderen de persoonlijke en betrokken houding van het docententeam. Studenten worden opgeleid tot startbekwame leraren voor het basisonderwijs. De ontwikkeling naar thematisch en integraal onderwijs en toetsing acht het panel als zeer waardevol.

Op basis van de beslisregels van het beoordelingskader van de NVAO komt het panel tot de conclusie dat de bacheloropleiding 'opleiding tot leraar basisonderwijs' van de Haagse Hogeschool voldoet aan de basiskwaliteit. Het panel adviseert de NVAO de accreditatie van de opleiding te continueren.

6. AANBEVELINGEN

Profilering

Uit de gesprekken maakt het panel op dat de opleiding zelf nog zoekende is naar het onderscheidende element van de opleiding. Het panel adviseert de opleiding om hier werk van te maken en om te kijken op welke elementen de pabo van de HHS zich onderscheidt van andere grootstedelijke pabo's.

Verbinding opleiding en lectoraten

Uit de gesprekken blijkt dat de HHS beschikt over relevante lectoraten. De lectoraten zijn niet direct verbonden met de opleiding. Het panel adviseert De HHS en de opleiding om de lectoraten dichterbij het onderwijs te brengen. Er zijn namelijk een aantal lectoraten zoals 'Inclusive Education' of 'Wereldburgerschap' die nauw aansluiten bij de profilering van de pabo. Verbindingen met het onderzoek van studenten in het construct van 'samen opleiden' acht het panel ook relevant.

Interculturele vaardigheden tijdens stage

Tijdens de gesprekken kwam de vraag naar voren of elke student wel in voldoende mate in aanraking komt met een multiculturele leerlingpopulatie om zo voldoende interculturele vaardigheden op te doen. De pabo houdt rekening met dit punt in het toewijzen van stagescholen. Echter ziet het panel ook het gevaar dat studenten meerdere keren in minder diverse stagescholen terecht kunnen komen. Het panel adviseert om hier borgende maatregelen op te nemen.

Lerarentekort en afspraken over in dienst nemen van studenten

In de gesprekken sprak het panel met vertegenwoordigers van de pabo en het werkveld over het lerarentekort. Het panel constateert dat de scholen studenten in hun derde of vierde jaar al een aanstelling als leraar aanbieden. De pabo geeft aan hier schriftelijke afspraken over te maken met de scholen, zodat studenten in de gelegenheid worden gesteld om hun studie af te maken. Dit vindt het panel positief, maar ziet hier nog wel een blijvend spanningsveld. Hiernaast adviseert het panel de opleiding om te kijken of deze groep studenten hun studie kan afmaken in een meer flexibelere vorm, zoals de deeltijd in de pilot flexibilisering.

Inductiefase

De werkgevers zijn verantwoordelijk voor de inductiefase van startende leraren. In de context van 'samen opleiden' (zie het nieuwe kwaliteitskader 'Samen opleiden en Inductie') adviseert het panel de pabo om samen met haar partners hierin een actieve rol spelen. De data uit de afstudeerfase zijn belangrijke bouwstenen voor de start van de inductiefase. Het panel ziet deze aanbeveling als een mogelijkheid om het construct 'samen opleiden' verder te versterken.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen De Haagse Hogeschool Hbo-bacheloropleiding 'opleiding tot leraar basisonderwijs' voltijd en deeltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde leerresultaten	Voldoet
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	Voldoet
Standaard 3. Toetsing	Voldoet
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	Voldoet
Algemeen eindoordeel	Positief

BIJLAGE II Programma, werkwijze en beslisregels

Auditprogramma Beperkte Opleidingsbeoordeling t.b.v. hbo-bacheloropleiding Opleiding tot leraar basisonderwijs – De Haagse Hogeschool – 25 maart 2021.

Tot 09.00 uur	Vooroverleg panel
09.00 uur – 09.45 uur	Gespreksronde: Management
09.45 uur – 10.00 uur	Pauze
10.00 uur – 10.45 uur	Gespreksronde: Samen opleiden (werkveld)
10.45 uur – 11.00 uur	WIN-thema's (filmpje)
11.00 uur – 11.15 uur	Pauze
11.15 uur – 12.00 uur	Gespreksronde: Studenten
12.00 uur – 12.15 uur	Ervaringen studenten (presentatie)
12.15 uur – 13.15 uur	Pauze
13.15 uur – 14.15 uur	Gespreksronde Docenten
14.15 uur – 14.30 uur	Onderwijs (rad van stellingen)
14.30 uur – 14.45 uur	Pauze en bepalen pending issues
14.45 uur – 15.30 uur	Gespreksronde Examencommissie en toetscommissie
15.30 uur – 16.15 uur	Pending issues
16.15 uur – 17.00 uur	Intern overleg
17.00 uur – 17.30 uur	Terugkoppeling naar team

NB. In verband met de privacywetgeving zijn hier uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartners opgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het panel bekend.

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde "Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs" van september 2018. Daarin staan de standaarden vermeld waarop een panel zich bij de uitgebreide opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het panel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

De secretaris lichtte het panel voorafgaand aan de visitatie uitgebreid voor over het beoordelingskader en de -procedure en over de van hen verwachte attitude voor, tijdens en na de visitatie. Tevens zorgde de secretaris voor een kalibratie van het panel door de interpretatie van de standaarden, de oordelen en de beslisregels door te nemen. Tijdens het audittraject bewaakte de secretaris de correcte procesgang, zag erop toe dat het oordeel van het panel conform het kader tot stand kwam en ondersteunde het proces van de oordeelsvorming.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het panel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de betreffende opleiding. Voorafgaand aan de auditdag vond een voorbereidend intern paneloverleg plaats waarin het panel het informatiedossier en de onderliggende documenten besprak. Bovendien zijn de bevindingen van het panel over de eindwerken tijdens het vooroverleg onderling gedeeld.

In verband met de maatregelen rondom het coronavirus waren er ten tijde van de audit van overheidswege restricties voor het mogen reizen en waren er richtlijnen voor het bewaren van afstand tot elkaar. In nauw overleg tussen het panel en de opleiding is besloten om de audit online uit te voeren. Daarvoor is gebruik gemaakt van Microsoft Teams. De opleiding was verantwoordelijk voor het faciliteren van de online omgeving. Het panel had een privéruimte waarin tussentijds overleg werd gevoerd. Voorafgaand aan de audit zijn er heldere afspraken gemaakt over het verloop van de audit.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het panel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het panel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Het panel bood studenten, docenten en andere betrokkenen bij de opleiding die niet waren opgenomen in het programma van het locatiebezoek, de gelegenheid om zaken onder de aandacht te brengen die zij van belang achten voor de beoordeling. Het panel heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding de mogelijkheid daartoe tijdig en op correcte wijze bij hen onder de aandacht heeft gebracht en hen heeft geïnformeerd over hoe zij contact konden opnemen met de secretaris van het panel. Het panel ontving enkele positieve reacties.

Afstemming deelpanels binnen het cluster

De visitatie binnen dit cluster is uitgevoerd waarbij Hobéon een hogeschool heeft beoordeeld. Hobéon voerde binnen dit cluster een beoordeling uit.

Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de auditpanels geborgd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit de visiterende organisatie en door de inzet van getrainde voorzitters.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een standaard 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'voldoet niet' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, September 2018'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding. Het eindoordeel over de opleiding luidt: 'positief', 'positief onder voorwaarden' of 'negatief'.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende kader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Beperkte opleidingsbeoordeling

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief indien alle standaarden 'voldoet' scoren.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief onder voorwaarden indien Standaard 1 voldoet en maximaal twee standaarden een 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel het opleggen van voorwaarden adviseert.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval negatief indien:

- een of meer standaarden 'voldoet niet' scoren
- standaard 1 'voldoet ten dele' scoort
- een of twee standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- drie of meer standaarden 'voldoet ten dele' scoren.

BIJLAGE III Lijst geraadpleegde documenten

- Zelfevaluatierapport pabo HHs 2020 + aanvullende notitie 2021
- Domeinspecifiek referentiekader en de leerresultaten van de opleiding
- Relevante beleidsstukken van de HHs
- Schematisch programmaoverzicht
- Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programmaonderdelen, met vermelding van
 - leerresultaten, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht/aanbevolen), betrokken docenten en studiepunten.
- Onderwijs- en examenregeling – OER.
- Overzicht van het ingezette personeel
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
- Overzichtslijst van alle recente eindwerken.
- Jaarverslag examen- en toetscommissie
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen en beoordelingen.
- Representatieve selectie van studiemateriaal.
- Managementrapportages over kwaliteitszorg
- Interne en externe communicatieuitingen

Het panel heeft van 21 studenten de eindwerken bestudeerd. Om redenen van privacy zijn de namen van de afgestudeerden, hun studentnummers evenals de titels van de eindwerken hier weggelaten maar uiteraard wel bekend bij de secretaris van het auditteam, en daar eventueel op te vragen.

BIJLAGE IV Panelsamenstelling

Op 16 maart 2021 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het panel t.b.v. de beoordeling van de opleiding hbo-bacheloropleiding 'Opleiding tot leraar basisonderwijs, onder het nummer 009176.

Naam visitatiegroep:	HBO Pabo zuidwest
----------------------	-------------------

De secretaris van het panel beschikt over nadere informatie over de samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemde visitatiegroep zijn ingezet.

In onderstaande tabel volgen korte functiebeschrijvingen van de panelleden die deelnamen aan het panel van de in dit adviesrapport beschreven opleiding.

Naam	Korte functiebeschrijvingen
De heer drs. R.B. van der Herberg	Lead auditor voor accreditaties in het hoger onderwijs en advisering van HO, MBO, VO en PO op het gebied van kwaliteitszorg (o.a. INK), excellentie en duurzaamheid.
De heer drs. J.A. Diepenhorst	Adviseur kwaliteitszorg en part-time docent bij Saxion Hogeschool. Voormalig directeur van de lerarenopleiding Hogeschool Saxion.
De heer R.C.M. Elgershuizen	Lid College van Bestuur LMC VO Rotterdam. Voormalig directeur lerarenopleiding Hogeschool Rotterdam.
Mevrouw L.W. Ringia	Student Universitaire PABO HVA / UvA.
De heer R. van Krieken MSc.	Hoofd advies en senior adviseur bij Hobéon. Hij is tevens NVAO-getraind secretaris.

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het panel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Strategische dienstverlener voor kennisintensieve organisaties

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

T (070) 30 66 800

F (070) 30 66 870

E info@hobeon.nl

I www.hobeon.nl